

Тема 10. ОСОБЛИВОСТІ І СПЕЦИФІКА ВЗАЄМОДІЇ КЕРІВНИКА З ПІДЛЕГЛИМИ

Лекція № 16 (2 години)

План:

- 10.1. Особливості і специфіка взаємодії керівника з підлеглими.
- 10.2. Постановка задач і порядок звіту підлеглого про виконання завдання.
- 10.3. Особливості сприйняття підлеглими вказівок керівника.

Лекція № 17 (2 години)

План:

- 10.4. Оцінка роботи підлеглих.
- 10.5. Заохочення і стягнення, застосовувані до підлеглих.
- 10.6. Стимулювання і мотивація підлеглих.

Самостійна робота (14 годин)

План:

1. Етика і правила спілкування менеджера з підлеглими.
2. Основні психологічні якості особистості, їх врахування і використання.
3. Матеріальне (економічне) стимулювання праці.
4. Форми нематеріального стимулювання праці.
5. Робота з тестом № 16 “Чи вмієте Ви викладати свої думки?”

Література:

1. Довгань Л.Є., Праця керівника, або Практичний менеджмент: Навчальний посібник. – К., 2002. – С. 193.
2. Немцов В.Д., Довгань Л.Є., Сініок Г.Ф. Менеджмент організацій: Навчальний посібник. – К., 2000. – С. 273.
3. Основы менеджмента / Под ред. В.С.Верлоки, И.Д.Михайлова. – Харьков, 1996. – С. 116.
4. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К., 1995. – С. 127-144.
5. Шатун В.Т. Основы менеджменту. – Миколаїв, 2006. – С. 228-236; 252-256;
6. Шегда А.В. Менеджмент. – К., 2004. – С. 266.

Семінарське заняття № 11 (2 години)

План:

1. Етика і правила спілкування менеджера з підлеглими.
2. Основні психологічні якості особистості, їх врахування і використання.
3. Обов'язкові правила постановки задач підлеглим.
4. Звіт підлеглого про виконання завдання.
5. Аналіз і розбір результатів роботи з ситуаційним тестом № 16 “Чи вмієте Ви викладати свої думки?”
6. Контроль ступеню засвоєння теми з допомогою залікового тесту 10-1.

Доповіді:

1. Правила спілкування менеджера з підлеглими.
2. Основні психологічні якості особистості.
3. Як ставити завдання підлеглим.

Теми рефератів:

1. Основні психологічні якості особистості працівника.
2. Етика і правила спілкування менеджера з підлеглими.
3. Правила постановки задач та звіту про їх виконання.

Основна література:

1. Довгань Л.Є., Праця керівника, або Практичний менеджмент: Навчальний посібник. – К., 2002. – С. 35; 193; 206.
2. Карнеги Д. Как завоевывают друзей и оказывают влияние на людей... / Пер с англ. – М., 1994. – С. 262-455.

3. Основы менеджмента / Под ред. В.С.Верлоки, И.Д.Михайлова. – Харьков, 1996. – С. 187.
4. Скороходов В.А. Менеджмент вищої школи. – Миколаїв, 2003. – С. 94.
5. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – К., 2004. – С. 40-47.
6. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К., 1995. – С. 127.
7. Шатун В.Т. Основы менеджменту. – Миколаїв, 2006. – С. 228-241.
8. Шегда А.В. Менеджмент. – К., 2004. – С. 266.

Додаткова література:

1. Державна служба в Україні: теорія та практика: Навчальний посібник / За заг. ред. М.С.Іванова, М.О.Багмета, В.С.Фуртатова. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – С. 127.
2. Довгань Л.Є., Праця керівника, або Практичний менеджмент: Навчальний посібник. – К., 2002. – С. 87; 95-111.
3. Друкер Питер, Ф. Практика менеджмента / Пер. с англ. – М., 2003. – С. 20; 116; 152; 264; 304.
4. Друкер Питер, Ф. Энциклопедия менеджмента. – М., 2003. – С. 147; 322.
5. Зверинцев А.Б. Коммуникационный менеджмент: Рабочая книга менеджера PR. – СПб., 1997. – С. 226-235.
6. Форд Г. Моя жизнь, мои достижения. – К., 1993. – С. 93-99.
7. Якокка Л. Карьера менеджера. – Минск, 2005. – С. 45; 96; 236; 278; 479.

Семінарське заняття № 12 (2 години)

План:

1. Організація і проведення контролю роботи підлеглих.
2. Заохочення і стягнення, застосовувані до підлеглих.
3. Матеріальне (економічне) стимулювання праці.
4. Форми нематеріального стимулювання праці.

Доповіді:

1. Правила оцінки, розбору і критики роботи підлеглих.
2. Специфіка й особливості трудової мотивації.

Теми рефератів:

1. Норми, правила і способи оцінки роботи підлеглих.
2. Заохочення і стягнення, застосовувані до підлеглих.
3. Стимулювання і мотивація підлеглих.

Основна література:

1. Довгань Л.Є., Праця керівника, або Практичний менеджмент: Навчальний посібник. – К., 2002. – С. 138.
2. Карнеги Д. Как завоевывать друзей и оказывать влияние на людей... / Пер с англ. – М., 1994. – С. 43.
3. Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика. Навчальний посібник. – К., 2003. – С. 111.
4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента. – М., 2004. – С. 423; 634.
5. Сухарський В.С. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль, 2004. – С. 267.
6. Файоль А., Эмерсон Г., Тейлор Ф., Форд Г. Управление – это наука и искусство. – М., 1992. – С. 72.
7. Хміль Ф.І. Ділове спілкування: Навчальний посібник. – К., 2004. – С. 63.
8. Хміль Ф.І. Менеджмент: Підручник. – К., 1995. – С. 127.
9. Шатун В.Т. Основы менеджменту. – Миколаїв, 2006. – С. 242-259.
10. Шегда А.В. Менеджмент. – К., 2004. – С. 314.

Додаткова література:

1. Файоль А., Эмерсон Г., Тейлор Ф., Форд Г. Управление – это наука и искусство. – М., 1992. – С. 148; 220.
2. Форд Г. Моя жизнь, мои достижения. – К., 1993. – С. 72; 104; 142; 220.

Контрольні питання до теми:

1. Назвіть основні етичні правила спілкування менеджера з підлеглими.
2. Яким чином слід використовувати психологічні якості особистості?
3. Як і чому різні працівники сприймають вказівки керівника?
4. Назвіть основні умови і правила постановки завдань підлеглим.
5. Які існують варіанти форми звіту підлеглому про виконання завдання?
6. В чому полягають особливості і труднощі оцінки роботи працівників?
7. З яких етапів складається контроль виробничої діяльності і чи можливо виключити один або декілька з цих етапів?
8. Назвіть найбільш поширені помилки, що припускають при контролі роботи.
9. Оцінка якого виду праці є найскладнішою? Чому?
10. Якої спрямованості буває критика діяльності?
11. Назвіть основні правила конструктивної критики діяльності.
12. Що таке заохочення і як воно впливає на результати праці?
13. Дайте визначення стягнення і охарактеризуйте його вплив на результати праці.
14. Що, на ваш погляд є більш ефективним засобом стимулювання активності підлеглих: заохочення чи стягнення? Обґрунтуйте свої погляди.
15. Назвіть основні правила управління трудовою мотивацією.
16. Що таке “таємниця оплати” і які існують підходи до цього питання?
17. З яких елементів складається матеріальне стимулювання працівників?
18. Які існують форми нематеріального стимулювання працівників?
19. У чому полягає метод “збагачення праці” і ким він запропонований?
20. Ким і яким чином сформульовані 15 критеріїв мотивуючої організації праці?

Заліковий тест для перевірки знань

Тест 10 – 1

- 1. Умовою точного і повного виконання наказу є:**
 - А) постановка задач у письмовій формі;
 - Б) постановка конкретних і чітко сформульованих задач;
 - В) безупинний і жорсткий контроль за працівником.
- 2. Як повинен діяти менеджер, якщо необхідно одночасно поставити декілька задач одному підлеглому:**
 - А) установити черговість виконання задач;
 - Б) варто ставити тільки одну задачу;
 - В) довірити підлеглому самостійно розставити пріоритети.
- 3. Як повинен діяти працівник, який виконує завдання свого безпосереднього начальника у випадку якщо йому дає інше завдання вищестоящий керівник:**
 - А) докласти про отримане завдання своєму безпосередньому начальнику;
 - Б) виконувати завдання вищестоящого керівника;
 - В) виконувати ту роботу, що, на його думку, більш важлива і невідкладна.
- 4. Метою оцінки якості праці є:**
 - А) оцінка результатів праці за певний період;
 - Б) оцінка особистих якостей працівника;
 - В) визначення потенційних можливостей подальшої службової діяльності працівника на даному робочому місці чи переміщення його на вишу або нижчу посаду.
- 5. Основою матеріальної мотивації праці є:**
 - А) мотиваційні регулятори, побудовані на врахуванні психологічних особливостей людини;
 - Б) певна система оплати, пов'язана з оцінкою її індивідуальної якості;
 - В) оцінка особистих якостей працівника.